

Јасмина Луковић
jasmina.lukovic@gmail.com
Драгана Ристановић
dristanovic31@gmail.com

УДК 017.1:[050+070-053.5/.6(497.11)"19"
027.022(497.11)"1956/..."

Биљана Ристовић
biljana.ristovic76@gmail.com
Народна библиотека Ужице

ДЕЧЈА ПЕРИОДИКА У НАРОДНОЈ БИБЛИОТЕЦИ УЖИЦЕ

Сажетак: У уводном делу рада представљен је краћи историјски преглед настанка дечје штампе у Србији, док је у наставку акценат стављен на набавку и коришћење дечје периодике на Дечјем одељењу Народне библиотеке Ужице, од оснивања овог одељења до данас. Рад садржи каталог дечје периодике која се чува у фондовима Народне библиотеке Ужице.

Кључне речи: дечја периодика, Дечје одељење, Народна библиотека Ужице

Књижевност за децу, као посебан вид књижевности, настао је релативно касно. Међутим, њени корени могу се пронаћи у усменој традицији, својственој и развијаној код свих народа у виду прича, песама, предања, басни. Развојем штампе и технике умножавања књига усмена књижевност преточена је у писане материјалне трагове, па је на тај начин постала доступна и сачувана од заборава.

Временом, како су се друштвено-историјске прилике мењале, људски ум сазревао и развијао у филозофском, политичком, духовном, уметничком смислу, и како се развијала и напредовала грађанска свест, нарочито током 18. века, века просвећености, налазимо и прве трагове књижевности за децу. Она се „развијала у складу са потребама образовања и васпитања младих.”¹ Поред дела педагошке садржине почињу се стварати и писати романи који су све више привлачили пажњу млађе читалачке публике, због своје уметничке вредности. То су: Сервантесов *Дон Кихот*, Дефоов *Робинсон Крусо*, Свифтова *Гуливерова путовања*...

1 Тихомир Петровић и Миломир Милинковић, *Писци за децу и младе* (Пожега: Епоха, 2017), 14.

Први дечји листови и часописи настали су у 19. веку. Они су постали „посебно средство саопштавања и обраћања детету читаоцу. Онда када дете пожели шире друштво, не само да прати једног писца, да слуша једног приповедача, кад пожели и причу и песму и слику и стрип и скривалицу и вести – часопис је незаменљив.”²

И у Србији се појава првих листова намењених деци везује за другу половину 19. века. Њиховом излажењу допринела је велика победа Вукових идеја и реформа српског писма, чиме су се створили предуслови за отварање школа и развитак образовања у Србији. Први листови били су рукописни и настали су на територији Аустроугарске монархије. То су били листови српских ђака из Пожуна и Пеште. Потом, 1858. године, у Новом Саду излази *Школски лист*, а од 1866. године и посебни додаток уз њега *Пријатељи српске младежи* који је уређивао педагог Никола Ђ. Вукићевић, уз свесрдну подршку Ђорђа Натошевића. Оно што га је красило биле су: песме, приче, загонетке, басне и други поучни текстови из разних области људског знања. Свакако да су квалитету листа допринели и бројни сарадници као што су Јован Јовановић Змај, Мита Нешковић, Петар Деспотовић и други. Лист је излазио у Сомбору до 1868. године. Након тога у Београду, 1868–1876. године, излази *Школа*, а у Земуну, 1875–1877. године, *Дечји пријатељ*.

Први илустровани часопис *Радован* излази у Новом Саду 1876. године. То је уједно био и први литерарни дечји лист, поучно-забавног карактера, у којем је Змај објавио своје најлепше песме посвећене деци. Неколико година касније, 1879. године, у Сомбору излази *Голуб*, лист у коме су сарадници били у то време ђаци, а касније позната имена српске књижевности: Алекса Шантић, Светозар Ђоровић, Јован Дучић, Милош Црњански. У Новом Саду 1880. године Јован Јовановић Змај покреће лист *Невен*, најпопуларнији дечји лист тог времена, који ће са прекидицама излазити тридесет година. По узору на њега касније су настали следећи илустровани листови и часописи за децу: *Српче*, *Мала Србадија*, *Зорица*, *Сјоменак*...

Током Првог светског рата долази до престанка излажења многих дечијих листова и часописа, да би 1918. године, у Новом Саду био покренут педагошко-забавни лист *Дечије новине*. У периоду између два рата постојало је много дечијих листова, а најзначајнији су: *Зраци*, *Наша*

² Драган Лукић, „Дечји листови и часописи”, у *Педагошки речник*, 1, А–Н, главни уредник Радован Теодосић (Београд: Завод за издавање уџбеника Социјалистичке Републике Србије, 1967), 208

деца, *Завичај*, *Будућност*, *Наш лист*, *Гласник њодмлајка Црвеној крстој*, *Ђачки рад*, *Добро дејше*, *Млади задрујар*, *Јујословенче*, *Мали Бојолуб*, средњошколски, а касније књижевни омладински лист *Венац*. И спортско-скаутска друштва, и феријални савези издавали су своје листове: *Гласник извидника и њланинки*, *Наша домовина*, *Феријалац* и други. За време Другог светског рата рад појединих листова престаје, а неки излазе у илегалу попут листа *Пионир*. Излазио је у Срему и у школама на тој територији био замена за буквар. Занимљиво је истаћи и да је у периоду од 1930. до 1941. године дневни лист *Полијика* издавао сваког четвртка недељни прилог намењен деци – *Полијика за децу*.

Са ослобођењем, обновом земље, друштвеним и културним препородом, за децу и оне мало старије покрећу се нови, лепо илустровани часописи у више боја, који доносе књижевне прилоге у виду прича, песама, бајки, обогаћени дејим прилозима и цртежима. Својим естетским и садржинским делом код најмлађих су будили заинтересованост и љубав према читању, а уједно су испуњавали и основну педагошко-васпитну улогу. То су: *Пољитарац*, *Пионири*, *Змај*, *Мали јеж*, *Полијикин забавник*, *Кекец*, *Насмејане новине*, *Дечје новине*, *Тик-Так*, *Весела свеска*, *Мале новине*, *Радост*, *Цицибан*.

У Ужицу је од 1958. до 1959. године изашло шест бројева часописа *Ужички њонир: лист ученика осмојодиињих школа Тијово Ужице*. Главни и одговорни уредник била је Србијанка Поповић. Седамдесетих и осамдесетих година 20. века излазио је зборник литерарног стваралаштва ученика основних и средњих школа *Трајови*. Главни и одговорни уредник првих пет бројева био је тадашњи управник Народне библиотеке Ужице Слободан Радовић. Регионални недељник *Вести* је у току 1988. и 1989. године имао рубрику Писанка, у оквиру које су објављивани радови ученика основних школа града Ужица. Рубрику је уређивала Новка Илић.

Народна библиотека Ужице је од свог оснивања велику пажњу поклањала како набавци књига тако и периодике. Оснивањем Читалишта, 1856. године, у правилима ове установе стајало је да се предвиђа набавка скоро свих дневних листова који су излазили у Кнежевини Србији.³ Ова пракса настављена је и током наредног периода. Како су у оквиру Позајмног одељења радиле и читаоница са периодиком, завичајни и научни фонд, педесетих година 20. века јавља се идеја да

3 Др Стеван Игњић, *Ужичко читалиште* (Титово Ужице: Народна библиотека „Едвард Кардељ”, 1983), 7..

се оснује одељење намењено читаоцима до 14 година. Она је коначно спроведена у дело, 1956. године, када је отворено Дечје одељење. Пресељењем Библиотеке, 1961. године, у нове просторије на Тргу партизана, најмлађи корисници нису добили своје засебне просторије. Тек 1967. године Дечје одељење биће физички одвојено од Одељења за рад са публиком, када је добијен простор са читаоницом, у који је смештено 30 столова са столицама и ормарима дуж зидова.⁴ У том тренутку члановима овог одељења било је на располагању 4500 књига и десет врста дечјих листова и часописа.

Наредне године Дечје одељење је у свом фонду имало 11500 књига и 16 наслова периодичних публикација, од тога два наслова на руском језику.⁵ Не постоји прецизан податак о насловима ових часописа и на који начин их је Библиотека набављала. У извештају за 1973. годину, било је 15 дечјих и омладинских листова и часописа на које је Библиотека била претплаћена, од којих је *Полишкин забавник* купован у два примерка и остављан за корицење. На годишњем нивоу број прочитаних и коришћених периодичних публикација био је 31523.⁶ Тај број је већ следеће, 1974. године, био увећан и износио је 35743, а одељење је било претплаћено на 12 листова и часописа, међу којима су, поред *Полишкиној забавника*, *Кекец* и *Мале новине*.⁷ За период до 1986. године не постоје статистички подаци о коришћењу периодике на Дечјем одељењу, да би у извештају за ову годину број коришћених листова и часописа износио 13804.⁸

Крајем осамдесетих и почетком деведесетих година прошлог века формирају се библиотеке при основним и средњим школама, а то ће утицати на рад Дечјег одељења Народне Библиотеке Ужице. Тако је 1990. године било уписано 2176 чланова, а укупан број коришћене периодике износио је 8841. Одељење је било претплаћено на 9 наслова дечјих листова и часописа.⁹ Наредне, 1991. године, тај број је знатно мањи у

4 Документација архива Народне библиотеке Ужице, Извештај о раду библиотеке за 1967. годину.

5 Документација архива Народне библиотеке Ужице, Краћи преглед рада Народне библиотеке у Титовом Ужицу 1963–1969. године.

6 Документација архива Народне библиотеке Ужице, Извештај о раду Народне библиотеке у Титовом Ужицу за 1973. годину.

7 Документација архива Народне библиотеке Ужице, Извештај о раду Народне библиотеке у Титовом Ужицу за 1974. годину.

8 Документација архива Народне библиотеке Ужице, Извештај о раду Народне библиотеке „Едвард Кардељ”, у Титовом Ужицу за 1986. годину.

9 Документација архива Народне библиотеке Ужице, Извештај о раду Народне библиотеке „Едвард Кардељ”, у Титовом Ужицу за 1990. годину, 1983), 7.

односу на претходни период па је број уписаних чланова био 1792, а број коришћења периодике 6342. „Народна библиотека престаје да буде велика школска библиотека, а све више постаје место за допунска и додатна читања.”¹⁰

У наредном периоду, од 1992. па све до данас, у архиви Библиотеке не постоје прецизни извештаји о набавци и евиденцији коришћења часописа за децу. У документацији могу се пронаћи подаци о броју и структури корисника Дечјег одељења као и о укупном броју прочитаних књига на Одељењу разврстаних по систему УДК. Дечја периодика се не помиње или је можда и она прикључена овим статистичким подацима. Како Библиотека има ограничена материјална средства за куповину периодичних публикација, једино се континуирано наставило са набавком *Полишкиној забавника* који се од 2003. године поново коричи и чува у фонду Дечјег одељења. У СОBISS.NBU базу 2017. године унети су сви наслови дечјих часописа који су сачувани у фондовима, а преласком на СОBISS3 позајмицу, у 2018. години, омогућено је прецизније вођење статистике коришћења дечје периодике.

У Библиотеци су заступљени дечји часописи из области: технике, књижевности, уметности, креативног писања, библиотекарства, географије и историје, веронауке. У поклон збирци Милоша Б. Јанковића чува се најстарији наслов дечје периодике у Народној библиотеци Ужице, часопис *Будућност: забавно-поучни листи деце организованних радника*, из 1920. године. Библиотека поседује бројеве из 1924, 1925, 1926 и 1927. године. Захваљујући поклону Митра П. Митровића, сачуван је један број дечјег листа *Вардарче* (бр. 2 из 1933. године), који је излазио у Скопљу. Једини сачувани лист на страном језику је француски дечји лист *Je bouquine*, поклон Француског културног центра из Београда.

Са појавом Интернета и електронских издања часописа намењених деци и младима, потреба за набавком штампаних издања знатно је смањена, а корисницима дечјих одељења је тако омогућено да на бржи и јефтинији начин дођу до информација и забаве. Међутим, свеприсутна „тежња неких издавача да у дечју штампу уведу и такозвану *жуију шииамју*”¹¹ тера на размишљање, да ли ће и како најмлађи корисници

¹⁰ Исто.

¹¹ Бојана Вукотић, „Дечји листови за забаву и поуку”, у *Деца и библиотеке: зборник радова са међународног научног скупа одржаног у Београду од 5. до 9. октобра 2005.*, уредник Александра Вранеш (Београд: Филолошки факултет Универзитета и Библиотекарско друштво Србије, 2005), 591.

успети да се снађу и препознају праве естетске и књижевне вредности тих листова.

Каталог дечје периодике у Народној библиотеци Ужице

Каталог дечје периодике у Народној библиотеци Ужице има 23 библиографске јединице, које су нумерисане у континуитету, азбучним редоследом. Библиографски опис уређен је према Међународном стандарду за опис серијских публикација и других континуираних извора ISBD(CR). Испис каталога урађен је из COBISS.NBU базе. Овај каталог садржи периодичне публикације: Дечјег и Завичајног одељења, Огранака Севојно, Рибашевина и Каран, из поклон збирки Милоша Б. Јанковића и Митра П. Митровића.

1

ABC tehnika : školski list za tehničko obrazovanje i prirodne nauke / glavni i odgovorni urednik Rade Tanasković. – God. 1, br. 1 (1997) – . – Požega (Slavka Vojića 52) : Epoha, 1997 – . – 28 cm
Mesečno (osim jula i avgusta). – Ćir.

ISSN 1451–0286 = ABC tehnika

62

COBISS.SR–ID 84480002

2

БИБЛИОТЕЧКИ путоказ : часопис за децу Градске библиотеке у Новом Саду / главни и одговорни уредник Драган Којић ; уредник Милица Кирћански. – Год. 1, бр. 1 (2004) – . – Нови Сад : Градска библиотека, 2004 – (Нови Сад : АМБ Графика). – Илустр. ; 30 cm

Тромесечно. – Полугодишње. – Поднаслов: од бр. 25 (2011) Часопис за децу. – Од бр. 25 (2011) главни уредник Милица Кирћански; од бр. 33/34 (2015) главни и одговорни уредник Драган Којић. – Штампарија од бр. 23 (2010) Алфаграф, Петроварадин. ISSN 1451–6276 = Библиотечки путоказ

028(02.053.2)

COBISS.SR–ID 188516615

3

БЛАГО : дечји часопис Епархије бачке / главни и одговорни уредник Миленко Јеловац. – 004, 1(Божић) – . – Нови Сад : Беседа, издавачка установа православне Епархије бачке, 2004– . – Илустр. ; 30 cm

Тромесечно. – У 2005. год. мења поднаслов у: часопис за децу. – Главни и одговорни уредник броја 3 (2005) је Божана Х. Стојановић.

ISSN 1820–4694 = Благо

271.222(497.11)(02.053.2)(05)

COBISS.SR–ID 199763719

4

БУДУЋНОСТ : забавно-поучни лист деце организованих радника / власник, [издавач] и одговорни уредник Драг. [Драгутин] Владисављевић. – Год. 1, бр. 1–11 (1. фебруар–децембар 1920) ; год. 1, бр. 1 (1. мај 1923)–год. 7, бр. 8 (јун 1929). – Београд : [Драгутин Владисављевић], 1920;1923–1928/29 (Земун : Штампарија „Мироточиви“). – 24 cm

Једанпут месечно. – Од бр. 1 (1923) наслов упоредо штампан ћир., и лат. – Поднаслови: од бр. 1 (1923) Пролетерски дечји

лист за поуку и забаву; од бр. 1 (1924) Дечји лист за забаву и поуку; од бр. 1 (1925/26) Забавно-поучни лист за младеж. – Од бр. 1 (1927/28) уредник и издавач Драгутин Владисављевић. – Штампариие: од бр. 1 (1923) Штампарииа „Скерлић”; од бр. 5 (1923) „Југославија” Недељковића и Јовановића; од бр. 1 (1924) Омладина; од бр. 2 (1924) „Скерлић”; од бр. 3 (1924) Занатлијска штампарииа; од бр. 1 (1925) „Туцовић”; од бр. 11 (1927) Привредни преглед. – „Будућност” је покренута као додатак листу „Једнакост” – југословенских жена социјалиста (комуниста). Од 1923. године, после прекида у излажењу, лист је штампан упоредо ћир., и лат.

82(02.053.2)

COBISS.SR-ID 21943308

5

ВАРДАРЧЕ : дечји лист / власник Ђ.[Ђорђе] Мартиновић ; за власништво и уредништво одговара одговорни уредник Сава М. Милосављевић. – Год. 1, бр. 1–2 (1933) ; год. 2, бр. 1–5/6 (1936) ; год. 3, бр. 1 (1938)–год. 4, бр. 7 (јун 1939). – Скопље : [б. и.], 1933;1936;1938–1939 (Скопље : „Немања” Задужбинска штампарииа Вардарске бановине). – 24 cm

Једанпут месечно (сем јула и августа). – Главни и одговорни уредник од бр. 2 (1933) Сава М. Милосављевић; од бр. 3 (1933) власник и одг. уредник Ђорђе Мартиновић; од бр. 1 (1936) уредник Бранислав Д. Лазић; од бр. 1 (1938) одговорни уредник Бранислав Лазић. – Власник од бр. 1 (1936) Ђорђе Мартиновић; од бр. 1 (1938) Јован Поповић. – Часопис је излазио с прекидима из финансијских разлога. – Види: Ретроспективна библиографија на Македонија. Т. 2, Сериски публикации [до 1944 година]. Кн. 1 / [составувачи Слободанка Поповска, Фердана Елмазовић-Алтанај, Богомил Гүзел]. – Скопје, 1993, 17.

82(02.053.2)

COBISS.SR-ID 22398732

6

ВЕЛИКО двориште : часопис за децу издавачке куће Драганић / главни и одговорни уредник Смиљка Блажин. – Год. 1, бр. 1 [1999]–. – Нови Београд : Издавачка кућа ДРАГАНИЋ, 1999 – . – Илустр. ; 29 cm

Месечно.

ISSN 1450–8036

82(02.053.2)

COBISS.SR-ID 153196039

7

ВРАБАЦ школарац : лист за ученике основне школе / главни и одговорни уредник Раде Танасковић. – Год. 1, бр. 1 (1997)–. – Пожега (Славка Бојића 52) : Епоха, 1997 – . – 28 cm

Месечно (осим јула и августа). – Ћир.

ISSN 1451–026X = Врабац школарац

373.3/4(497.11)

COBISS.SR-ID 84470274

8

VRELO : časopis za djecu / urednik i izdavač Zlatko Špoljar. – God. 1, br. 1 (1923)–god. 12, br. ? (1937). – Zagreb : Zlatko Špoljar, 1923–1937 ([Zagreb] : Nadbiskupska tiskara). – 20 cm

Dvomesечно (u toku školske godine). – Naslov: Čarobno vrelo (1926–1931); Smilje – vrelo (1931–1933). – Podnaslov: od 1932. Časopis za mlade. – Odgovorni urednik: od br. 2 (1932) Ljudevit Krajačić. – Izlazi: od 1927. pet puta u toku školske godine; od 1932. deset puta u toku školske godine. – Štamparиие: od br. 1 (1931) Tipografииа; od 1932. Jugoslovenska štampa.

82-93

COBISS.SR-ID 38010892

9

ДЕЧЈЕ новине : лист ученика осмогодишњих школа / главни и одговорни уредник Војислав Вељић. – Год. 1, бр. 1 (1957)–год. 49, бр. 1424 (2006).

– Горњи Милановац : Осмогодишња школа „Тихомир Матијевић”, 1957–2006 (Чачак : Ослобођење). – 30 cm
 Месечно. – Поднаслов: од бр. 25 (1958) Лист ученика основних школа; од бр. 129 (1962) Југословенски лист ученика основних школа. – Одговорни уредници: од бр. 18 (1957) Јакша Дрљевић; од 1962. Срећко Јовановић и Александар Лазаревић; од 1980. Срећко Јовановић; glavni i odgovorni urednik od br. 684 (1983) Dragan Milovanović; в.д. главни и одговорни уредници: од бр. 1253 (1995) Милица Лепосавић; од бр. 1285 (1998) Јелена Демек. – Издавач: од 1960. Дечје новине. – Штампарије: од бр. 794/795 (1981) Privredni pregled, Beograd; од бр. 1011 (1987) НО Политика; од бр. 1269 (1996) Дневник, Нови Сад; од бр. 1401 (2005) Принт, Крагујевац; од бр. 1441 (2005) ПРИС, Горњи Милановац; од бр. 1413 (2005) БЕСТ ГРАФ, Горњи Милановац. – Излази: од 1959. петнаестодневно; од 1960. недељно. – Текст ћир. и лат. – Је nastavak: Дечја политика

ISSN 0350–8889 = Дечје новине

82(02.053.2)

COBISS.SR–ID 15950594

10

DJEČJE kolo : prilog časopisa „Dom i škola” / vlasnik, glavni i odgovorni urednik Josip Butorac. – God. 3, br. 1 (1933/34)–god. 8, br. 8 (1938/39). – Zagreb : Josip Butorac, 1933/34–1938/39 (Zagreb : Gutenberg). – 24 cm
 Месечно (осим јула и августа). – Од 1933/34. Дечје коло излази као прilog часопису Dom i škola i носи njegovu numeraciju, tako da je treća godina izlaženja u stvari prva godina Dječjeg kola, a treća Doma i škole. U sledećim godinama časopis se uklapa i u paginaciju časopisa Dom i škola.

821.163.42-053.2

COBISS.SR–ID 32014604

11

ЗЛАТИБОРСКИ скаут / власник Момчило М. Јелић ; уредник Јован А.

Станић. – Год. 1, бр. 1–4 (јануар–април 1933). – Ужице : Ужички стег скаута, 1933 (Ужице : Штампарија Славка Г. Поповића и Сина). – 23 cm
 Месечно.

796.5(497.11)

COBISS.SR–ID 23119372

12

ЗМАЈ : књижевни часопис за децу / одговорни уредник Мира Алечковић. – Год. 1, бр. 1 (1954)–год. 50, бр. 1/6 (2003). – Београд : Публицистичко издавачко предузеће Мозаик, 1954–2003 (Београд : Омладина). – 28 cm

Месечно (осим јула и августа). – Од бр. 1 (1972) наслов је штампан наизменично ћир. и лат. – Од бр. 1 (1972) поднаслов: Књижевни часопис за децу. – Издавачи: од бр. 3 (1954) Издавачко предузеће Знање; од бр. 1 (1955) Полит; од бр. 8/9 (1961) Савремена школа; од бр. 5 (1967) Друштво пријатеља књиге и уметности за децу. – Штампарије: од бр. 11 (1954) Просвета; од бр. 1 (1955) Рад; од бр. 12 (1955) Култура; од бр. 12 (1956) Просвета.

ISSN 0351–3637 = Змај (Београд)

82(02.053.2)

COBISS.SR–ID 15985666

13

JE bouquine. – N° 0 (avril 1983) . – Paris : Bayard presse, 1983–

Месечно. – Има supplement или prilog: #Les #Trésors de Je bouquine = ISSN 2418–005X. – Другачије povezano delo: Envol (Paris. 1998) = ISSN 1286–8450. – Другачије povezano delo: #Les #Romans de Je bouquine = ISSN 1621–3408

ISSN 0756–564X = Je bouquine

79

COBISS.SR–ID 515594145

14

МАЈИ Невен / одговорни уредник Слободан Станишић. – 1983, бр. 1 – . – Нови Сад : Дневник, 1983– (Нови Сад

: Штампарија Дневник). – 30 cm

Месечно. – Наслов ћир., текст ћир. и лат.
– Поднаслов од бр. 16 (1984/85) часопис
за најмлађе. – Главни и одговорни уред-
ници: од бр. 30 (1986) Сеја Бобић; од бр.
32 (1986) Тодор Ђурић; од бр. 77 (1990)
Бранислав Купусинац; од бр. 100 (1993)
Сеја Бабић; од бр. 117 (1995) Бранислав
Купусинац; од бр. 130 (1997) уредник Ан-
гелина Арбутовић; од бр. 145 (1998) Сла-
вољуб Белимарковић; од бр. 181 (2002/03)
Радмила Гикић–Петровић; од бр. 259/260
(2010) Наташа Тополац; од бр. 291 (2014)
в.д. Ивана Ђукић; од бр. 294/295 (2014)
Ивана Ђукић. – Штампарија од бр. 291
(2014) Форум, Нови Сад.

ISSN 0352–3322 = Мали Невен
82(02.053.2)

COBISS.SR–ID 16266498

15

NATIONAL geographic junior :
časopis za mlade istraživače i pustolove
/ urednica srpskog izdanja Jasminka
Petrović. – Izd. za Srbiju. – 2004,
br. 1 (sep.) – . – Beograd (Gospodar
Jovanova 81) : Klett, 2004– (Subotica :
Rotografika). – 27 cm

Po licenci američkog časopisa National
geographic kids. – Probni broj izašao juna
2004. godine. – Urednik od br. 25 (2007)
Olivera Slavković. – Štamparija od br. 25
(2007) Cicero, Beograd.

ISSN 1820–2403 = National Geographic
Junior (Beograd)

91

COBISS.SR–ID 115708428

16

НАШЕ поље : месечник за мла-
де : лист младих Косова и Метохије /
уредник Жарко Миленковић. – 2014,
бр. 1 (апр.) – . – Грачаница : Дом кул-
туре Грачаница : Омладински савет
Грачаница : Удружење „Српско сло-
во”, 2014– . – Илустр. ; 29 cm

Месечно.

008-057.874

79-057.874

COBISS.SR–ID 288358663

17

NEVEN : list za decu / v.d. odgovorni
urednik Rade Obrenović. – God. 1, br. 1
(1979)–. – Novi Sad : Dnevnik, 1979–
(Novi Sad : Dnevnik). – 30 cm

Nedeljno (petkom). – Uređuje od br. 2
(1979) Miroslav Antić; od br. 77 (1981) v.d.
odgovornog urednika Branislav Kupusinac;
od br. 115 (1982) odgovorni urednik
Slobodan Stanišić; od br. 270 (1986) uređuje
Branislav Kupusinac; od br. 568 (1997)
urednik Stevan Beljanski. Главни и одговорни
уредници: од бр. 832/833 (2014) v.d. Mirko
S. Marković; од бр. 840/841 (2014) Jelena
Dopuđ. – Štamparije: од бр. 834/835 (2014)
Forum, Novi Sad; од бр. 838/839 (2014)
Dnevnik, Novi Sad; од бр. 864 (2016)
Forum, Novi Sad. – Izlazi od br. 584 (1998)
два пута месечно (osim br. u polugodištu).
– Naslov lat., tekst naizmenično ćir. i lat.; од
бр. 498 (1992) naslov ćir., tekst ćir. i lat.; од
бр. 848/849 (2015) tekst ćir.

ISSN 0351–8116 = Neven (Novi Sad)

82(02.053.2)

COBISS.SR–ID 16467458

18

ПОЛЕТАРАЦ : за жељне знања и игре :
лист за најмлађе / главни и одговорни
уредник Раде Танасковић. – Год. 1, бр. 1
(1997)–. – Пожега (Славка Бојића 52) :
Епоха, 1997 – . – 28 cm

Ћир.

ISSN 1451–0251 = Полетарац (Пожега)

82(02.053.2)

COBISS.SR–ID 84462594

19

ПОЛИТИКИН забавник / в.д. одго-
ворни уредник Мирослав Дим. Стева-
новић.– Ћир. изд.– Год. 1, бр. 1 (28. феб.
1939)–год. 3, бр. 220 (4. апр. 1941) ; год.
14, бр. 1 (5. јан. 1952)–. – Београд (Маке-
донска 29) : Политика, 1939–1941; 1952–

(Београд : Политика). – 45 cm

Доступно и на: <http://www.politikin-zabavnik.rs>. – Недељно. – Излази и лат. изд. – Одговорни уредник од бр. 1 (1952) Стојиљко Стојиљковић. Главни и одговорни уредници: од бр. 888 (1969) Никола Лекић; од бр. 1497 (1980) Раде Шошкић; од бр. 1758 (1985) Влада Булатовић Виб; од бр. 1832 (1987) Дарко Рибникар; од бр. 1973 (1989) Зефирино Граси. – Формат: од бр. 835 (1967) 33 cm; од бр. 3230 (2014?) 30 cm. – Другачије повезано дело: Politikin zabavnik (Latinično izd.) = ISSN 0350-7505 ISSN 0032-339X = Политикин забавник (Ћирилично изд.)

79

COBISS.SR-ID 16193794

20

СВЕТОСАВСКО звонце : подлистак Православља / главни уредник Милисав Д. Протић ; одговорни уредник епископ моравички Лаврентије. – Год. 1, бр. 1 (1969)–. – Београд : Православље, 1969– (Београд : Глас). – 21 cm
Dostupno i na: <http://www.zvonce.spc.rs>. – Месечно. – Поднаслов: од бр. 1 (1974) Подлистак Православља: Новина Српске патријаршије; од бр. 5/6 (2003) Православни дечји часопис. – Главни и одговорни уредници: од бр. 5 (1969) епископ марчански Данило; од бр. 11/12 (1969) Милисав Д. Протић; од бр. 1 (1974) Душан М. Петровић; од бр. 2 (1975) Драган Милин; од бр. 1 (1977) Сава Поповић; од бр. 3 (2003) Ана Марјановић; од бр. 5/6 (2003) Радмила Мишев. – Издавач од бр. 5/6 (2003) Свети Архијерејски Синод, Информативно-издавачка установа Српске Православне Цркве, Београд. – Штампарија: од бр. 1 (1995) Штампарија Српске патријаршије, Београд; од бр. 5/6 (2003) Бирограф, Земун; од бр. 2 (2004) Бататисак, Београд; од бр. 1 (2009) Издавачки завод Архиепископије београдско-карловачке, Београд; од бр. 3 (2009) Политика, Београд. – Излази: од 1972. двомесечно; од бр. 1 (2009) десет пута годишње. – Није изашао 1989. год. – Формат од бр. 5/6 (2003) 23 cm.

ISSN 1451-7191 = Светосавско звонце
271.222(497.11)

COBISS.SR-ID 43510028

21

ТИК-так : лист за најмлађе / главни и одговорни уредник Мирјана Топаловић. – Ћирилично изд. – Год. 1, бр. 1 (1969)–. – Горњи Милановац : Дечје новине, 1969 – . – 22 cm

Петнаестодневно. – Текст ћир. и лат. – Промена подналова: лист за ученике млађих разреда основне школе (од бр. 13/1974); лист за ученике 2. и 3. разреда основне школе (од 2011? године).

ISSN 0351-5311 = Тик-так

373.3/4:82(02.053.2)

COBISS.SR-ID 16002050

22

ТРАГОВИ : зборник литерарног стваралаштва ученика основних и средњих школа / главни и одговорни уредник Слободан Радовић. – Год. 1, бр. 1 (1973)–1988. бр. 12 . – Титово Ужице : Подружница Друштва за српскохрватски језик и књижевност, 1973–1988. – 24 cm

Годишње. – Главни и одговорни уредници: од бр. 6 (1978) Предраг Лучић; од бр. 7 (1979) Драгољуб Зорић; од бр. 12 (1988) Момчило Р. Јовановић.

82(02.053.2)

COBISS.SR-ID 65771788

23

УЖИЧКИ пионир : лист ученика осмогодишњих школа Титово Ужице / одговорни уредник Србијанка Поповић. – Год. 1, бр. 1 (1958)–год. 2, бр. 6 (1959). – Титово Ужице : Осмогодишње школе, 1958–1959 (Титово Ужице : „Димитрије Туцовић”). – 40 cm

Месечно.

373.3/4(497.11)

COBISS.SR-ID 40255244

Литература:

1. Вукотић, Бојана. „Дечји листови за забаву и поуку”. У *Деца и библиотеке*, уредник Александра Вранеш, 585–611. Београд: Филолошки факултет Универзитета и Библиотекарско друштво Србије, 2005.
2. Игњић, Стеван. *Ужичко чинџалишће*. Титово Ужице: Народна библиотека „Едвард Кардељ”, 1983.
3. Лукић, Драган. „Дечји листови и часописи” у *Педагошки речник, 1, А–Н*, гл. уредник Радован Теодосић, 208. Београд: Завод за издавање уџбеника Социјалистичке Републике Србије, 1967.
4. Народна библиотека Ужице. *Извештај о раду Библиотеке за 1967. годину*. Ужице: Народна библиотека Ужице, 1968.
5. Народна библиотека Ужице. *Краћи преглед рада Народне библиотеке у Тишовом Ужицу 1963–1969. године*. Ужице: Народна библиотека Ужице, 1970.
6. Народна библиотека Ужице. *Извештај о раду Народне библиотеке у Тишовом Ужицу за 1973. годину*. Ужице: Народна библиотека Ужице, 1974.
7. Народна библиотека Ужице. *Извештај о раду Народне библиотеке у Тишовом Ужицу за 1974. годину*. Ужице: Народна библиотека Ужице, 1975.
8. Народна библиотека Ужице. *Извештај о раду Народне библиотеке „Едвард Кардељ”, у Тишовом Ужицу за 1986. годину*. Ужице: Народна библиотека „Едвард Кардељ”, Ужице, 1987.
9. Народна библиотека Ужице. *Извештај о раду Народне библиотеке „Едвард Кардељ”, у Тишовом Ужицу за 1990. годину*. Ужице: Народна библиотека „Едвард Кардељ”, Ужице, 1991.
10. Петровић, Тихомир и Миомир Милинковић. *Писци за децу и младе*. Пожега: Епоха, 2017.

Summary: The introductory part of this work presents a shorter historical overview of the emergence of children’s printing in Serbia, while the focus is on the purchase and use of children’s periodicals at the Children’s Department of the Public Library of Užice since the establishment of this department to date. The work contains a catalog of children’s periodicals kept in the funds of the Public Library of Užice.

Key words: children’s periodicals, Children’s department, the Public library of Užice.